

РЕШЕНИЕ

№ 33488

гр. София, 14.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в
публично заседание на 19.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **3233** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е във връзка с чл.70, ал.1 вр. с чл.13, ал.1 т.2 и т.11 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на Г. В. Х. гражданка на Русия срещу РЕШЕНИЕ №УП-ОК-1 от 04.02.2025г. на Интервюиращ орган при ДАБ, с което молбата ѝ не отхвърлена като явно неоснователна.

По изложените в жалбата съображения се моли да се уважи. Твърди се, че ответникът при постановяването на решението си не е изпълнил задължението си да изясни релевантните обстоятелства. Същите се заключават в това, че кандидата е лице с медицинско образование, поради което ако се върне в родината си ще бъде мобилизирана. От друга страна отиването ѝ на фронта -е в противовес с общочовешките ѝ разбирания да не е съгласна с войната и най-вече предвид факта, че има роднини украинци. Всичко това обуславя основателен страх от преследване и реална опасност от тежки посегателства за в бъдеще. След подаване на жалбата се представя свидетелство за сключен брак с украинец, на когото е предоставено убежище. С оглед изложеното –се моли да се уважи жалбата и да се отмени оспореното решение като преписката се върне за ново разглеждане със даване на задължителни указания вкл. молбата да се разгледа по общия ред и да бъде уважена.

В съдебно заседание жалбата се поддържа лично и заедно с адв.И.. Твърди се, че не може лицето да се завърне в страната си и оттам да кандидатства за виза, съответно пребиваване на база на сключения брак. Подчертава се, че има тенденция, която продължава – молби, които трябва да се разгледат по общия ред – да се разглеждат в ускорено производство. Посочените основания обуславят производство по общия ред. С оглед това се поддържа жалбата.

Ответната страна- чрез юрк. П., оспорва жалба и моли да се отхвърли. Потвърждава, че за лицето

има възможността за кандидатстване за виза с оглед сключения брак. Допълва, че няма процесуално нарушение независимо от това, че има ускорено производство – са извършени всички действия, характерни за производство по общия ред вкл. и има проведено интервю. Подчертава се, че бежанската история е променена в хода на съдебното производство, а решението е правилно, защото отразява момента на бежанеца към постановяването му. С оглед изложеното се моли да се отхвърли жалбата.

Представителят на СГП изразява становище да се уважи жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЪОБРАЗИ СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ НАМЕРИ ЗА УСТАНОВЕНО СЛЕДНОТО:

Жалбата от 24.03.2025г. по отношение на връчване от 19.03.2025г.- е в срок, от лице с правен интерес, поради което следва да се разгледа по съществото ѝ.

В тази връзка се съобрази следното:

Производството пред ответника е образувано по молба за закрила вх. № ПМЗ-ОК-173/15.01.2025 г. от Х. Г. В., [дата на раждане] в област Ч., Р. федерация, гражданка на Р. федерация, народност - руския, религиозна принадлежност: православна, ЛНЧ [ЕГН]. Личните ѝ данни са установени въз основа на представен руски национален/задграничен/ паспорт.

Молителката е представила копие от следните документи: военен билет, призовка за явяване на медицинска комисия, диплома за завършено образование, страници от национален вътрешен паспорт, шенгенска виза тип „С“ за частно посещение за срок от 30 дни, самолетни билети. Представени са и материали от социалните мрежи относно ситуацията в К. и С..

Търсещата закрила посочва, че е напуснала Русия на 10.09.2024 г., легално, със самолетен полет от [населено място], през М. да [населено място], А.. Допълва, че от Е. се е качила на полет до [населено място], България и е пристигнала легално в страната ни с положена в паспорта ѝ българска шенгенска виза. По думите ѝ я е получила във визов център в [населено място]. Заявява, че тук е останала от 11 до 13 септември 2024, когато по идея на българския гражданин, който я е поканил в страната ни е заминала за Ф. . Във Ф. тя се е срещнала с нейни познати украинци, които са я посъветвали да подаде документи за бежанец. Заявява, че тъй като е руска гражданка и процедурите са други Ф. решила да я върне в страната ни по дъблинския регламент. На 14.01.2025 г. с полет до [населено място], финландските миграционни власти изпратили чужденката в България поради наличие на българска виза в паспорта ѝ.

В проведеното на 27.01.2024г. интервю, чуждата гражданка мотивира молбата си за международна закрила с нежеланието му да се яви на военна комисия заради получена призовка и с несъгласието ѝ с военните действия на руската армия в У. и лошото положение на района, където живее - С.. Молителката заявява, че основната причина да напусне страната си на произход е невъзможността да си намери работа, тъй като винаги работодателите питат за военен билет, а тя има такъв, тъй като е медицинско лице. Кандидатката посочва, че в края на месец май 2024 г. е получена призовка да се яви пред военна комисия за изпращане в за операция. Добавя, че тя е пристигнала на стария ѝ адрес и бившият ѝ съпруг ѝ съобщил, че тя живее в [населено място]. Твърди, че нищо не е произтекло от неявяването ѝ на тази комисия, но ако се завърне в Русия, съществувал риск да за живота ѝ заради несигурната ситуация в С.. Допълва, че атаките в града не са чести, но когато ги има върху много домове, включително нейния има поражения. По думите ѝ е опасно да се живее в този район, тъй като близо до дома ѝ се намират важни военни обекти като ракетния арсенал на Черноморския флот, подземното хранилище на К. за гориво и военното летище. Допълва, че заради атаките е започнала да получава паник-атаки и депресия.

На следващо място посочва, че тя е наполовина руския и наполовина украинка и заради този факт по общочовешки и религиозни причини не е съгласна с военните действия и не иска да

участва в тях. Уточнява, че във Ф. са ѝ предлагали да се завърне в Русия по програмата на Международната организация по миграция.

Декларира, че не е имала проблеми основани на етническата ѝ принадлежност и на изповяданата от нея религия. Разказва, че не е имала проблеми с официалните власти, армията и полицията в Русия. Твърди, че никога не е била задържана, арестувана, съдена или осъждана. Декларира, че не е заплашвана лично и не ѝ е оказвано насилие в държавата ѝ на произход.

На база на изложеното ответникът приема молбата за явно неоснователна по следните съображения: за да могат дадени действия да бъдат определени като преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, претърпените от кандидатката събития или тези представляващи заплаха за нея, трябва да са достатъчно тежки, според тяхното естество или повторение, или да представляват сериозно посегателство върху правата ѝ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец се предоставя на чужденец, който основателно се опасява от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и /или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на държавата или да се завърне в нея.

Преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека достатъчно тежки по своето естество и повторяемост. В настоящия случай, видно от заявеното от кандидатката по време на проведеното интервю, не се установява по отношение на нея да е налице преследване по смисъла на ЗУБ. Тя не е посочила да е била преследвана по една от горепосочените групи визирани в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Единствената причина поради която е подала молба за закрила в Република България, е факта, че е върната от Ф. дъблинския регламент и заради нежеланието си да участва във военни сражения.

Прието е от твърденията на молителката, че срещу нея не е произлязло каквото и да е било действие от страна на официалните власти заради неявяването ѝ на военна комисия. Тя е имала възможност да приготви спокойно своето напускане на Русия, да си осигури шенгенска виза и необезпокоявана да напусне легално страната, преминавайки през летищата на двата най-големи руски града - С. П. и М..

Подчертано е, че нежеланието на кандидатката да участва в т.нар. специална военна операция в У. не е достатъчно основание да се приеме, че е подложена на преследване. Изразените убеждения против военните действия също не са достатъчно основание да се приеме, че са налице основания по чл.8, ал. 1 от ЗУБ. Колкото и да са силни убежденията ѝ, те не представляват достатъчно основателна причина за искане на статут. Съгласно Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец на Службата на ВКБООН, където е посочено че: "Очевидно, лице, което е дезертирало или избягало от военна служба просто поради неприязън към военната служба или от страх от сражения не е бежанец..." (глава V, § 168, стр. 52). Както е видно, от доказателствата по преписката изразното нежелание от страна на руската гражданка да бъде мобилизирана, не е съпътствано от други значими за нея мотиви да напусне страната си на произход.

Визирано е, че това заключение се потвърждава и от действията на лицето след пристигането ѝ в Република България. Съгласно чл.13, ал.1, т. 11 молбата на чужденец за предоставяне на международна закрила се отхвърля като явно неоснователна, когато не са налице условията по чл. 8, ал. 1 и 9, съответно по чл. 9, ал. 1, 6 и 8, и когато чужденец е влязъл в страната и пребивава по законоустановения ред и в разумен срок от влизането не заяви пред компетентен орган, че иска закрила, освен в случаите, когато закъснението е по независещи от него причини. Видно от нейните твърдения, чужденката е влязла в Република България легално през месец септември

2024 г., и не само, че не е подала молба за закрила в разумен срок, а и три дни по-късно отпътува от страната ни за Ф. с цел да се установи там. Молба за международна закрила в Република България подава едва след връщането ѝ от финландските власти заради положената в паспорта ѝ виза за България.

Така е направен извода, че за кандидатката не са налице основанията за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Липсата на риск за живота ѝ е потвърден и от предложението на финландската страна тя да бъде върната доброволно в страната ѝ на произход и да получи еднократна финансова помощ. Същевременно молителката не е заявила спрямо нея да са били осъществени дискриминационни или други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2 - 5 от ЗУБ или риск от бъдещо такова. Поради това искането ѝ за предоставяне на бежански статут следва да бъде отхвърлено като неоснователно.

На второ място е прието, че не са налице и предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл.9, ал. 1 т.1-2 от ЗУБ. Изложената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че тя е била принудена да отпътува от страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Срещу нея не са били предприети такива действия, нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Съгласно чл. 9, ал. 2 от ЗУБ, субектите на тежките посегателства могат да бъдат както държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Тежки посегателства могат да се извършват и от недържавни субекти, но само ако може да бъде доказано, че държавата и/или контролиращите партии и организации, включително международни организации не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства. Бежанската история на чужденката не е подкрепена от доказателства в този смисъл. Поради изложеното до момента, за търсещия закрила не съществуват законовите предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по чл.9, ал.1 т.1-2 от ЗУБ.

Направена е преценка на актуалната обстановка в Русия от справки вх. № МД-92-73/31.01.2025 г. и вх. № МД-02- 69 от 29.01.2025 г., изготвени от Дирекция Международна дейност" на ДАБ-МС, като от тях е визирано, че не се установяват разширенията дадени в решение на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз (СЕС) ОТ 30.01.2014 г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл. 15, б. "в" от директива 2004/83/ЕО, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Според това решение, наличието на подобна заплаха по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самият факт на пребиваване там, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. От цитираната справка е видно, че В. П. е доминираща политическа фигура в Русия след избирането му за президент през 2012 г., както и при преизбирането му през 2018 г. и 2024 г., а руските власти допълнително затягат контрола върху медиите, заглушавайки всяка сериозна опозиция. Президентът се представя като силен лидер, извел Русия от икономическата, социална, и политическа криза от 90-те години на миналия век и защитаващ националните интереси на Русия срещу предполагаемата враждебност на З..

В доклад на F. house от април 2024 г. се посочва, че през 2023 г. руското правителство допълнително ограничава свободата на словото и засилва пропагандата, за да запази подкрепата на гражданите.

В доклад на световната банка относно Русия от месец октомври 2024 г. се посочва, че

икономическият растеж се прогнозира за 3,2 % през 2024 г. със стабилен растеж, подкрепен от силно потребление заради по-високи заплати, фискални стимули и заместване на вноса. Предвижда се бедността да намалее умерено между 2024 г. и 2026 г.. Въз основа на данните от приемащите страни и от правителствени агенции е изчислено, че между 500 000 и 800 000 души са напуснали Русия през 2022 г. Вълните на емиграция са две - веднага след нахлуването на страната в У. през месец февруари 2022 г. и след обявяване на частична мобилизация през септември същата година. 16% от напусналите страната след 24.02.2022 г. след това са се върнали в Руската федерация. Завърналите се са „противници на войната”, но принадлежат и към групата на тези, които прикриват позицията си по конфликта и се въздържат от активно участие в обществения живот.

Маркирано е, че цитираната информация, става ясно, че макар Русия да изпитва проблеми с утвърждаване върховенството на закона и налагане на демократични порядки, страната не е в състояние на вътрешен въоръжен конфликт. Взимайки се предвид събраните по преписката доказателства, може да се направи единственият възможен извод, а именно, че цялостната оценка на ситуацията в страната въз основа на общоприетите критерии и дефиниции не позволява тя да бъде определена като достигаща границите на въоръжен конфликт, както е отбелязано и по-горе такъв в Русия не съществува. Следователно не следва да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си на произход, Х. Г. В. би била изправена пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Поради това искането ѝ за закрила и в тази му част е неоснователно. С оглед на изложеното дотук се приема, че за молителката предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ не са налице. За нея не съществува реален риск от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Искането ѝ за закрила и в тази му част е неоснователно.

На последно място е визирано, че молителката е посочила семейно положение разведена, затова за нея не са налице предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал.6 от ЗУБ. Прието е, че посочените от кандидата лични причини не могат да бъдат оценени като хуманитарни. С оглед изложеното е прието, че молбата за закрила е явно неоснователна, поради което е и отхвърлена.

В СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО са представени нови доказателства. На първо място –лицето на 01.05.2025г. е сключило брак с украински гражданин Р. Б. с предоставена закрила. На второ място на л.128 е представена психологическа оценка от Фондация „А.“. Видно от същата има скала на тревожност с клинично значение, както и същата степен на депресия по скалата на Б.. Психическото ѝ състояние е повлияно от преживяната травма и страха за живота ѝ, без да има данни за психоматични разстройства. Не се препоръчва връщането в страната ѝ по произход, защото това би я изложило на сериозна опасност. Приложен е лист на медикаментите, които взеха за тревожности които са коментирани в оценката по горе.

От ответника е представена справка от 13.05.2025г. за Русия.

ОТ ПРАВНА СТРАНА СЪДЪТ НАМИРА СЛЕДНОТО:

На л.42 по делото е представена заповед №РД 05-298 от 13.04.2022г. видно от която Председателят на ДАБ е упълномощил Г. Г., издала процесния акт, да бъде интервюиращ орган, поради което се прави извода, че е постановен валиден индивидуален административен акт.

Съдът споделя доводите на оспорващия за допуснати съществени процесуални нарушения. За да бъде разгледана молбата от ИО в съкратеното производство по чл.70 от ЗУБ следва същата да бъде явно неоснователна. Подобни данни няма.

Следва да се има предвид, че органът в действителност съобразява фактите към момента на постановяването на акта си, но видно от чл.142, ал.2 от АПК съдът трябва да съобрази и новонастъпилите обстоятелства. Едното от тях е сключения брак с лице украински гражданин. Не е изследван въпроса още по време на интервюто като споделеното, че лицето е наполовина с украински корени оказва влияния върху живота й по време на войната. Не е обсъден въпроса за състоянието на лицето и изводите в тази насока, които е можело да последват дали не попада в уязвима група.

Ето защо още по време на разглеждане на молбата за закрила същата не е била явно неоснователна. За да бъде такава трябва да няма никакви основания за закрила, никакви заявени опасения, страхове или преследване във връзка с етноса на лицето – а такива са били споделени. Друг е въпроса, че не са били възприети от ответника. Молбата е подлежала на разглеждане по общия ред. Факта, че е имало интервю не променя този извод и допуснатото процесуално нарушение, тъй като се променя ответника – длъжен да проведе процедурата.

Следователно в производството е допуснато съществено процесуално нарушение, поради което решението трябва да се отмени в цялост, без да се разглежда въпроса по същество – има ли основание за бежански статут и има ли основание за хуманитарен статут. Освен това за последното трябва да се имат предвид и новопредставените доказателства във връзка с личното положение на лицето-съпруг украинец със статут и уязвимост.

Следователно жалбата е основателна и трябва да се уважи като се върне преписката на Председателя на ДАБ за разглеждане на молбата по общия ред и обсъждане на новите доказателства.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

По жалба на Г. В. Х. гражданка на Русия

ОТМЕНЯ като процесуално незаконосъобразно **РЕШЕНИЕ** №УП-ОК-1 от 04.02.2025г. на Интервюиращ орган при ДАБ, с което молбата й не отхвърлена като явно неоснователна.

ВРЪЩА преписката на Председателя на ДАБ за разглеждане на молбата по общия ред съобразно мотивите.

Решението е окончателно.

Съдия:

